

LEIÐREGLUR FYRI BARNNA- OG UNGDÓMSÍTRÓTT Í FØROYUM

Leiðreglur fyri barna- og ungdómsítrótt í Føroyum

Ítróttasamband Føroya er limur í ENGSO (European Non Governmental Sports Organization). ENGSO er ein felagsskapur fyri ítróttasambond og ella Olympiskar nevndir, ið eru landsfeløg fyri ítrótt.

Í 1998 gav ENGSO út leiðreglur fyri barna- og ungdómsítrótt í Europa. Starvsnevndin og ráðgevar hjá ÍSF hava í nøkur ár arbeitt við at tillaga hesar leiðreglur til føroysk viðurskipti. Ein bólkur av ungum ítróttafólkum hevur verið við í viðgerðini av hesum leiðreglum. Leiðreglurnar hava verið viðgjørðar í stjórn ÍSF's, og vórðu hesar endaliga staðfestar á stjórnarfundum í februar 2012.

Samstarv millum ítróttafelagsskapin og skúlaskipanina

ÍSF eigur í samstarvi við almennu myndugleikarnar at menna eitt landsumfatandi og kommunalt samstarv millum ítróttafelagsskapin og skúlaskipanina. Miðast skal fram ímóti at varðveita og helst økja um móguleikar fyri ítrótti í skúlunum. Eggjast skal til samstarv millum útbúgvingarstovnar, ítróttavirksemi í skúlunum og lokal ítróttafeløg. Betri samskipan av hølum og útgerð eigur at vera eitt mál.

Betri atgongd til ítróttæki

ÍSF eigur í samstarvi við almennar myndugleikar at tryggja, at børn og ung hava høvi at luttaka í likamligum virkseimi. Hetta eigur at verða gjørt við at tey hava góða atgongd til ítróttæki. Hetta er serliga umráðandi fyri tey, ið eru førleikaskerd.

ÍSF eigur at raðfesta ítróttæki til børn og ung í nærumhvørvinum. Tá nýggj ítróttæki verða gjørd, eigur hædd at verða tikin fyri áhugamállum hjá børnum og ungum. Atgongdin hjá børnum og ungum til verandi økir eigur eisini at verða økt. Onkur øki eiga at verða tilgeingilig fyri meiri óformellum ítrótti. Hetta fer at gera tað gjørligt hjá børnum og ungum at vera likamliga virkin í nærumhvørvinum. Hesi øki

eiga tí at vera í nánd av skúlum og har fólk býr. ÍSF eigur í samastarvi við almennar myndugleikar at arbeiða fyri betri samskipan av og betri nýtslu av ítróttanleggum á skúlunum og í ítróttamhvørvinum.

TILMÆLI 3

Leiðreglur fyri venjing og kapping

ÍSF eigur at gera leiðreglur fyri, hvussu tað eigur at verða vant, og hvussu kappingar skulu skipast. Ítróttakappingar eiga at vera ein eggjandi táttur í venjingini og virka fyri einum varandi áhuga fyri ítrótti.

Innihaldið í virkseminum

Börn og ung eiga at kunna luttaka í ítrótti við stöði í eignum ynskjum, færleikum, evnum og tærvi. Tryggjast má, at atlit fyrri heilsu, trygd og trivnaði verða tikin fram um atlit fyrri avriki og úrslitum. Neyðugt er at tillaga venjing og kappingar, soleiðis at øll hava ein veruligan møguleika at taka lut.

Innihaldið í virkseminum eigur at vera av einum slíkum slag, at øll fáa høvi at ognar sær grundleggjandi ítróttaligar færleikar.

ÍSF eigur at fremja fjølbroyttan barna- og ungdómsítrótt heldur enn servenjing ov tíðiliga. Stuttleiki og spæl í ítróttinum má raðfestast. Øll, sum hava áhuga og færleika, eiga at fáa høvi at betra um síni ítróttarligu avrik.

Börn og ung eiga at verða eggjaði til at skipa fyrir spæli og líkamligum virksemi sjálf.

Skúlar og ítróttafelög, ið hava ítróttatilboð til börn og ung, eiga at tryggja, at tíðin, ið verður nýtt til kappingar, er munandi styttri enn tíðin, ið verður nýtt til venjing.

Börn

Kappingar fyri börn undir 13 ár eiga sum meginregla at verða hildnar í heimlandinum.

Ung

ÍSF og ENGSO eiga at virka fyri semju um eitt felags aldursmark niðureftir fyri luttøku í altjóða kappingum (Olympiskum Leikum, Altjóða steypakappingum, Heims- og Evropameistaraskapskappingum). Evropeisk sersambond og olympiska rørslan eiga at verða drigin upp í hetta arbeiðið.

Ítróttafelagsskapirnir eiga at tilrættisleggja sítt virksemi, soleiðis at tey ungu, sum hava hug til tað, hava høvi at betra um síni ítróttaligu avrik.

Limafelagsskapirnir í ENGSO eiga at menna og seta í gongd øðrvísi kappingarhættir, ið serliga eru ætlaðir ungum, ið hava hug til fjøltáttaða ítrótt.

TILMÆLI 3B

Avmarka trústið á börn og ung

ÍSF eigur miðvíst at royna at avmarka vandan fyri overving av børnum, serliga teimum, ið tíðliga vísa góð ítróttarlig evnir.

Gleðin við at íðka ítrótt eigur at verða raðfest, og trýst eigur ikki at verða lagt á barnið. Tað skal sjálvt kunna velja, um tað hevur hug at taka lut í virkseminum.

TILMÆLI 3C

Mál og virðisgrundarlag fyri børn og ung

ÍSF raðfestir menningina av likamligum, sálarligum, motoriskum og sosialum evnum hægri enn persónliga framgongd og góð úrslit í kappingum. Kapping eigur at vera stuttlig. Stuttleiki og spæl eigur altíð av verða raðfest í ítróttinum.

Góðskutrygging av upplæring og útbúgving av lærarum, venjarum og leiðarum

ÍSF eigur í samstarvi við almennar myndugleikar at tryggja hóskaði upplæring og útbúgving av venjarum, leiðarum og lærarum í barna- og ungdómsítróttinum. Málið er at góðskutryggja ítróttatilboðini til børn og ung. Alt ítróttavirksemi eigur at verða leitt av skikkaðum og dugnaligum leiðarum, lærarum og venjarum.

Tey, ið hava ábyrgd av børnum og ungum, eiga at fáa høvi at ognar sær neyðugu førleikarnar á einum hóskaði støði.

Skikkaðir persónar eiga at hava kunnleika um likamligu, sálarligu, motorisku og sosialu menningina hjá børnum og ungum.

Almennir myndugleikar eiga at tryggja, at grundleggjandi útbúgvingin og eftirútbúgvingin hjá ítróttalærarum í fólkaskúlanum hevur eitt høgt støði.

Øll börn og ung eiga at fáa hóskandi tíð til líkamliga búning og ítróttavirksemi

ÍSF eigur í samstarvi við almennar myndugleikar at tryggja, at øll börn og ung fáa tilboð um líkamsvenjing og ítróttavirksemi.

Tiltøk í skúlunum við líkamsvenjing og ítrótti fyri börn og ung, eiga at vera atkomulig hjá øllum næmingum. Hóskandi tíð eigur at verða sett av til hetta.

ÍSF skal tryggja, at innihaldið í ítrótti er meiri praktiskt enn teoretiskt.

Sosialu møguleikarnir hjá ítróttinum

ÍSF eigur at tryggja, at møguleikarnir at íðka ítrótt verða mentir og settir í verk fyri börn og ung, ið vanliga ikki taka lut í slíkum virksemi. Serligur dentur eigur at verða lagdur á minnilutabólkar og sosialt útsettar bólkar.

Ítróttafelagsskapirnir eiga at vera soleiðis, at øll kenna seg væl.

Etiskar leiðreglur fyri barna- og ungdómsítrótt

ÍSF eigur at tryggja, at etiskar leiðreglur verða gjørdar fyri barna- og ungdómsítrótt. Hesar leiðreglur eiga at verða samskipaðar í evropeiskum høpi av ENGSO.

Normar og virði innan barna- og ungdómsítrótt mugu gerast í samsvar við aldur og menningarstig hjá børnum og ungum. Børn og ung eiga at vera við, tá ið normar og virði verða sett. Leiðreglurnar eiga eisini at taka hædd fyri teimum etisku hugburðinum hjá børnum, ungum og vaksnum í samband við luttøkuna hjá børnum og ungum í ítrótti.

ÍSF og almennir myndugleikar eiga at samstarva um at undirvísa í ítróttætikki.

Forða fráfalli innan ítróttin

ÍSF eigur, í samstarvi við almennar myndugleikar at arbeiða fyri at avmarka fráfallinum frá ítrótti millum ung. Dentur eigur at verða lagdur á at bjóða áhugaðum ungum ítróttavirksemi, ið samsvarar við egnar førleikar, evni, ynski og krav.

ÍSF og almennir myndugleikar eiga at eggja børnum og ungum til regluligt likamligt virkni. Serligur dentur eigur at verða lagdur á tey, ið kunnu væntast at gevast at iðka ítrótt.

Betri møguleikar at iðka ítrótt eftir loknan fólkaskúla, eiga at verða tryggjaðir – bæði á breiddarstöði og úrvalsstöði.

Samavgerðarrættur fyri børn og ung

Børn og ung eiga at vera eggjaði og at hava høvi at taka lut í tilrættisleggingini av egnum ítróttavirksemi.

Ítróttafelagsskapirnir eiga at tryggja sær, at tey ungu hava veruliga ávirkan á felagsskapin. Ítrótturin eigur at vera grundaður á fólkaræði.

Ítrótturin eigur at hava eina mentan, har ungdómur er við í øllum stigum í tilgongdini, tá avgerðir verða tiknar. Ungdómur eigur at hava veruliga ávirkan á egna venjing, kappingarvirk-

semi. Tey ungu eiga eisini at vera við, tá ið leiðreglur og atgerðarætlanir fyri ítrótt verða gjørdar. Ungdómurin eigur at verða eggjaður at taka meðábyrgd av eignum virkseimi.

Ungdómurin eigur at verða tikin við í ráðlegging og gjøgnumføring av tiltøkum, har hædd verður tikin fyri krøvunum hjá børnum og ungum, og stýring av serskildum fíggjarætlanum fyri ung. Hetta eigur ikki at verða avmarkað til bara at fevna um ítróttaligt virkseimi.

Sjálvsavgerðarrættur eigur eisini at hava við sær, at ungdómurin hevur høvi at velja sær egnar bólkar, ið kunnu umboða seg og á henda hátt læra at taka ábyrgd á ungum árum, eins og vanligt er í øðrum ungdómsfelagsskapum.

ÍSF eigur at bjóða ungdómi, ið ikki hevur hug at taka lut í likamligum virkseimi, aðrar uppgávur í ítróttafelagnum.

TILMÆLI 10

Menning av ábyrgd og leiðslu

ÍSF eigur at menna hættir at fremja leiðslu og ábyrgd millum ung. Dentur verður lagdur á, at hetta skal vera til gagns fyri alt samfelagið.

Trygging

ÍSF eigur at tryggja, at øll børn og ung, ið iðka ítrótt fáa tilboð um hóskaði trygging, ið tryggjar móti skaðum, sum standast av luttøku í ítróttavirksemi.

ÍSF eigur at tryggja, at ábyrgdartryggingar verða teknaðar fyri venjarar, leiðarar og lærarar, og at tryggja, at øll eru tryggjaði fyri eina hóskaði upphædd. Hetta hevur serligan týðning í samband við skaðar, ið børn og ung fáa undir venjing ella kapping.

Umhørvistiltøk í ítróttafelagsskapum

ÍSF eigur at arbeiða fyri at fremja eina virkna umhørvistilvitan hjá børnum og ungum í ítróttafelagsskapum. Umhørv ið eigur at verða raðfest í samband við fyriskipan av virksemi og útbygging av ítróttanleggum.

ÍTRÓTTASAMBAND FØROYA

